

Session 2-4

Accessibiliti for all - Univesal design

Tilgænglighet för alla - universel design

Abstract - Shared space – attraktive byrom for alle, Roger Johansson (S)

Begreppet Shared Space avser en plats som är ett gemensamt utrymme för skyddade och oskyddade trafikanter och ska inbjuda till mänsklig vistelse och rörelse i ett stadsrum för alla. Oskyddade och skyddade trafikanter ska använda platsen på förutbestämda villkor.

Stadsrummet är ett allmänt tillgängligt rum i staden som bland annat ska användas för stadens resor och transporter. Stadsrummet har dessutom en stor betydelse för möten mellan människor och för att skapa attraktion genom sin skönhet och trevnad. I stadsrummet ska såväl skyddade som oskyddade trafikanter vistas. Vistelsen i stadsrummet kan uppfattas som en samverkan mellan trafikanter. Denna samverkan är avgörande för hur attraktivt stadsrummet är för olika trafikantgrupper. Beroende av vilken funktion stadsrummet har i staden har samverkan olika former. Genom att vara tydlig med vilka situationer som anordnas kan utformningen medverka till att trygga samverkan mellan människor så att beteende, utformning och regler stödjer varandra.

Shared Space är ett nytt koncept för en gammal företeelse. Att dela ytan mellan olika användningsområden och trafikslag har alltid förekommit t.ex. på den gamla landsvägen, torg och parkeringsplatser. Shared Space tankarna används som en modell för att göra staden mer inbjudande för gående och cyklister. Konceptet är enkelt att uppfatta och att ansluta sig till. Upprymdheten över konceptet ger kraft att genomföra förändringar. De tidiga exemplen manar dock till eftertanke. En del av tillgänglig kunskap och erfarenhet gick förlorad då stadsmiljöerna omdanades enligt idéerna från den första generationens Shared Space.

Under senare år har funktionskraven för barn, äldre och människor med nedsatta funktioner lyfts fram och förtydligats genom beslut på nationell och internationell nivå. Dessa grupper är dimensionerande och ska kunna använda stadens platser med god tillgänglighet, trygghet och säkerhet. Funktionskraven är dock inte systematiskt inarbetade i allt som produceras, det kan ta lång tid att få kraven att bli en naturlig del av utformningstraditionen.

Vi lever i ett demokratiskt samhälle där delaktighet för alla är en självklarhet. När vi utformar vår trafikmiljö har denna självklarhet ibland fått stå tillbaka för att andra kvaliteter värdesätts mer. Det kan handla om trafiksäkerhet, stadsliv, handel etc. Dessa delar är naturligtvis viktiga men att utestänga vissa grupper från att kunna ta del av samhällslivet är varken demokratiskt eller förenligt med gällande lagstiftning.

Handlar det om okunskap? Vem ska rimligen utformningen av trafiksystemet dimensioneras för? Skaffar vi oss kunskap om de grupper som har störst behov i trafiksystemet och dimensionerar utifrån dem, kan betydligt många fler personer delta i samhällslivet. Vilka dessa grupper är kan variera något beroende på vilken trafiksituation som avses. Denna föreläsning behandlar specifikt Shared Space och här identifieras barn, äldre och funktionshindrade som dimensionerande trafikanter. Deras specifika behov och förmågor lyfts fram.